

Anteckningar från Ö-dialogen den 13 juni 2024

Demokrati och medborgarservice

Diarienummer: N043-0041/24

Utfärdat: 2024-06-26

Sammanträdesdatum: 2024-06-13 kl. 18.15-20.15

Plats: Styrskolans matsal, Brattenskogen 42, Styrso

Närvarande

Ulf Johansson (S) ordförande Ö-dialogen, nämnden för demokrati och medborgarservice

Jonas Svensson (MP), nämnden för demokrati och medborgarservice

Max Bonnier Eklund (MP) politisk sekreterare, kommunstyrelsen

Gustaf Asplund, Styrso

Mie Svennberg, Styrso

Thomas Larson, Asperö

Ingemar Taube, Asperö

Henrik Sjöstrand, Brännö

Eva Sundén, Brännö

Ina Furtenbach, Köpstadsö

Patrik Gustavsson, Köpstadsö

Marie Sjövall, Donsö

Karolina Gustafsson, Donsö

Karin Eriksson, Stora Förö

Christina Sjödal, Vrångö

Karim Zendegani, avdelningschef för utveckling och analys, förvaltningen för demokrati och medborgarservice

Kristina Eberth, planeringsledare, förvaltningen för demokrati och medborgarservice

Aldina Mehmedovic, planeringsledare, förvaltningen för demokrati och medborgarservice

Sammanfattning

1. Ordföranden hälsar välkomna
2. Föregående mötesanteckningar
3. Anmälan av övriga frågor
4. Spelregler
5. Återkoppling på beslut om yrkandet att använda Ö-dialogen som remissinstans
6. Ö-dialogens arbetsgrupper rapporterar sitt arbete
7. Revidering av arbetsordning för Ö-dialogen
8. Återkoppling från kommunstyrelsen och nämnden för demokrati och medborgarservice
9. Övriga frågor:
 - Fraktrafiken
 - Möte med skärgårdscoordinator
 - Saltholmen
 - Flytbryggor
 - Arbetsgrupp för förberedelse av strategiska frågor för Ö-dialogen
10. Avslutning

Anteckningar

1. Ordförande hälsar välkomna

2. Föregående mötesanteckningar

Förvaltningen återger eventuella återkopplingar som kommit till förvaltningen gällande de frågor som ställdes under föregående Ö-dialogstillfällen:

- Medverkan i revideringsarbetet – lyfts under punkt 7. Se nedan.
- Information om remissinstans och råd – lyfts under punkt 5. Se nedan.

3. Anmälan av övriga frågor

Representanter lyfter frågor de vill samtala om under dagens Ö-dialog eller frågeställningar att ta upp på ett kommande Ö-dialogstillfälle.

- Diskussion om fraktrafiken – framtidsscenario (Patrik Gustavsson)
- Information från möte med skärgårds koordinatör (Gustaf Asplund)

4. Spelregler

Ulf Johansson, ordförande Ö-dialogen

Ordföranden går igenom Ö-dialogens spelregler som Ö-dialogens representanter tagit fram tillsammans.

5. Återkoppling på beslut om yrkandet att använda Ö-dialogen som remissinstans

Ulf Johansson, ordförande för Ö-dialogen, nämnden för demokrati och medborgarservice
Jonas Svensson, politikerrepresentant och 1:e vice ordförande i nämnden för demokrati och medborgarservice

Ordförande Ulf Johansson och politikerrepresentant Jonas Svensson informerar om beslut som tagits i kommunstyrelsen kring yrkandet att använda Ö-dialogen som en remissinstans.

Det har pågått diskussioner inom Ö-dialogen om huruvida Ö-dialogen bör fungera som ett råd eller remissinstans för att påverka viktiga frågor som rör södra skärgården. Ö-dialogen fungerar redan idag som en remissinstans, enligt det beslut som togs i kommunstyrelsen 8 maj: [26_20240508.pdf \(goteborg.se\)](#). Nämnder och styrelser kan skicka remisser till Ö-dialogen när de ska fatta beslut om frågor som rör södra skärgården. Det pågår ett arbete med att göra Ö-dialogen mer känd så att fler nämnder och styrelser använder Ö-dialogen som remissinstans.

Politikerrepresentant Max Bonnier Eklund (MP): Vi har varit tydliga med att våra gruppledare och vi i kommunstyrelsen arbetar för att frågor som rör södra skärgården ska plockas upp och skickas till Ö-dialogen. Vi pratar med gruppledarna som sitter i olika nämnder.

Ö-representant: Det är för sent för oss att påverka frågor när de redan nått kommunstyrelsen eller nämnder och styrelser för beslut. Vi behöver få information och möjlighet att påverka frågor innan dessa frågor går till beslut. Detta måste beredas till tjänstepersoner och vi måste få information om detta från presidierna.

Ö-representant: En tjänsteperson har skrivit felaktig information i tjänsteutlåtandet om frakten. Beslut ska fattas baserat på detta utlåtande. Vi har länge arbetat för att Göteborgs Stad ska använda Ö-dialogen som remissinstans. Problemet är att vi får information om beslut för sent, vilket gör det svårt att påverka. Jag har ett förslag på hur Ö-dialogen kan användas som remissinstans. Vi kan starta en hemsida för Ö-dialogen där man kan ställa frågor och anmäla sig för nyhetsbrev, så att man får mejl om viktiga frågor som rör södra skärgården. Hemsidan kan kallas "Plattformen som skärgården". Där kan vi bland annat faktagranska och klargöra vad som är korrekt eller felaktigt i olika texter och skrivningar.

Ö-representant: Om vi blir en remissinstans är det viktigt att det skrivs in i arbetsordningen hur detta ska hanteras.

Ö-representant: Vad kan nämnden för demokrati och medborgarservice göra för att vi ska få remisser till Ö-dialogen?

Politikerrepresentant från nämnden: Jag tror att det är viktigt att se till att Ö-dialogen används som en remissinstans. Ett problem är att vi ibland kommer in sent i processen. Vi kan alltid ta kontakt och uttrycka vår önskan om att påverka och få en remiss till oss. Vi vill också att Västtrafik ska skicka remisser hit. Vi behöver göra ett stort arbete med att sprida information om Ö-dialogen så att Ö-dialogen används både i staden och i regionen.

Ö-representant: Tjänstemän är vana att arbeta utifrån ett hela-staden fokus och de förutsätter att de kan arbeta på samma sätt med skärgårdsfrågor. De måste vara medvetna om att de behöver hantera frågor som rör södra skärgården på ett annat sätt.

Ordförande: Det är viktigt att regionen och staden får information om att de kan använda Ö-dialogen så att ni som bor i skärgården kan påverka arbetet.

Politikerrepresentant från nämnden: Om det dyker upp ett ärende som vi anser bör gå till Ö-dialogen så tar vi upp det. Om ni ser ett ärende som påverkar södra skärgården, hör av er till oss. Det är inte enkelt att få hela staden att ta hänsyn till södra skärgården. Jag tror att det kommer glömmas i en del fall men vi ska arbeta för att förhindra det.

Politikerrepresentant Max Bonnier Eklund (MP): Vi har nära kontakt med stadsmiljönämnden och andra förvaltningar samt nämnder som beslutar om vilka som ska vara remissinstans. Detta är i en uppstartsfas och det är något vi definitivt kommer att arbeta med. Vi ser också ett ökat engagemang i dessa frågor.

Ö-representant: Vad kräver staden av oss för att vi ska bli sedda som remissinstans?

Politikerrepresentant från nämnden: Det är minst lika viktigt att folk bjuder in sig hit och deltar i samtalen. Jag vill särskilt lyfta fram det demokratiarbete som demokrati och medborgarservice driver i staden. Arbetet kallas medborgarinflytande 2.0 och handlar om att få staden att arbeta systematiskt med medborgarinflytande, så att staden kan förstå när och hur de kan använda Ö-dialogen.

Förvaltningsrepresentant: Självklart kan vi undersöka dessa delar. Arbetsgrupper och strukturer för hur ni ska arbeta i Ö-dialogen kan vara en lösning på detta.

6. Ö-dialogens arbetsgrupper rapporterar sitt arbete

Mie Svennberg – Ö-representant

Ö-representanter Henrik Sjöstrand och Ina Furtenbach rapporterar arbete inom Ö-dialogens arbetsgrupper.

Hittills har vi använt Ö-dialogen som en plattform där vi vänder och vrider saker tillsammans. Nu arbetar vi i arbetsgrupper. Om vi ska arbeta med att driva olika frågor i arbetsgrupper och anordna möten så att öbor kan vara med och tycka till i våra så håller det inte. Det blir för mycket arbete och ingen kommer orka arbeta på detta sätt i längden. Och är man inte insatt i hur staden fungerar så är det svårt att förstå hur frågorna hänger ihop med politik och förvaltning. Vi behöver fokusera på våra viktigaste frågor så som infrastruktur, transport och skolfrågor innan vi går vidare och arbetar med andra frågor. Vi ska inte gå in i tjänstemannafrågor utan vi ska jobba med övergripande strategiska frågor.

Vi fick i uppdrag att ta fram en arbetsordning. Vi skrev ihop form för arbetsgrupper, ärendeform, arbetsordning för arbetsgrupperna med mera. Efter det dök ett förslag upp om att förvaltningen ska ta fram en reviderad arbetsordning för Ö-dialogen. Vi föreslag att lyfta bort de förslag på revideringar som rör vårt arbete i förvaltningens förslag. Vi behöver jobba fram en ordentlig struktur. Vi har inga synpunkter på politikens arbete men vi behöver ta fram stadgar osv. I avvaktan på det skulle jag föreslå ett kalendarium, en hemsida, ett möte i månaden utan nämnden/förvaltningen. Jag skulle önska att vi går härifrån med det idag och helst inte ha möten i skärgården.

Ö-representant: Om vi vill att kommunalråd deltar på Ö-dialogens träffar behöver vi ha våra möten på fastlandet så att det blir enklare att vara med. Vi från Ö-dialogen ska inte drunkna i administrativa frågor.

Ö-representant: Göteborgs Stad har nyligen testat en ny demokratisk modell – medborgarråd för klimat och miljöfrågor. Öarna har olika strukturer, grupperingar samt förutsättningar. Om vi hade kört ett sådant upplägg för öarna hade det valts ut slumpmässiga personer. Ett sådant upplägg hade kunnat fungera. Vi kan inte arbeta med administrativa frågor och vi ska hålla oss på en strategiskt viktig nivå.

Ö-representant: Ö-dialogen behöver skapa fungerande strukturer. Vi måste ta ställning till det utanför Ö-dialogens möten så att vi kan ägna våra möten åt andra saker.

Ö-representant: Vi som grupp måste gå i takt med förvaltningen. En arbetsgrupp som ska arbeta med frakten arbetade fram ett papper som Ö-dialogen skulle säga ja eller nej till. Vi måste diskutera innehållet på pappret innan vi ska ta beslut om pappret. Arbetsgrupper är jättebra men arbetet måste hela tiden stämmas av med hela Ö-dialogen.

Ö-representant: Jag blev förvånad över arbetsgruppens presentation på förra Ö-dialogen. Jag hade velat se presentationen innan mötet. Flera delar kände jag igen från vårt arbete med södra skärgården i samverkan (SSIS). Arbetet i arbetsgrupperna får inte bli för stort och för administrativt. Vi behöver vara remissinstans för vissa självklara frågor som rör södra skärgården. Jag tycker att arbetsgrupperna ska ta fram fakta och alla ö-dialogsrepresentanter ska gå igenom det innan vi tar beslut. Vi måste samordna allt så att det gäller hela södra skärgården eftersom vi jobbar för helheten.

Ö-representant: Vi ska inte blanda ihop arbetsordningen och vårt sätt att arbeta. Det är två olika saker. Vårt sätt att arbeta behöver vi inte ta här. Det är viktigt att tänka på att det ska vara fler möten där vi kan diskutera våra arbetssätt utanför Ö-dialogens träffar. Annars händer ingenting. Det blir som det har varit i många år. Den tredje delen är att varje arbetsgrupp ska ha

diskussioner med folk på sin ö. Det handlar alltså om tre saker; hur ni arbetar, hur vi arbetar tillsammans och hur Ö-dialogens representanter arbetar utanför ledningen gentemot öborna.

Ö-representant: Vi ska arbeta med arbetsgrupper men om förvaltningens förslag på reviderad arbetsordning för Ö-dialogen går igenom så lyfts det ut. Vi ska inte föregå arbetet.

7. Revidering av arbetsordning för Ö-dialogen

Jonas Svensson, politikerrepresentant samt 1:e vice ordförande i nämnden för demokrati och medborgarservice

Aldina Mehmedovic, planeringsledare, förvaltningen för demokrati och medborgarservice

Politikerrepresentant Jonas Svensson och förvaltningsrepresentant Aldina Mehmedovic går igenom nämnduppdraget att revidera arbetsordning för Ö-dialogen. Se bifogat bildspel.

Huvudsyftet med nämnduppdraget att revidera Ö-dialogens arbetsordning är att revidera nämndens politikerroller. De andra ändringarna är mer språkliga. Det var kort om tid för er att ge svar på förslaget och mötena låg olyckligt i relation till detta. Vi behövde mer tid att ta till oss vad ni skickat in och uppdraget är bordlagt till augustimötet. Det var en miss från oss att inte förlänga tiden för era svar.

Ö-representant: Har ni reviderat folkbokföringskravet? Vi som inte är folkbokförda kan också tillföra något till Ö-dialogen.

Förvaltningsrepresentant: De har inkommit flera synpunkter kring folkbokföringen.

Ö-representant: Det är skillnad på de som bara är sommargäster kort på sommaren.

Ö-representant: Var är styrningen i arbetsordningen? Det saknas styrning i till exempel hur man vill arbeta med forumet.

Förvaltningsrepresentant: De fem inriktningar som har tagits fram fastslår att syftet inte ska revideras i detta uppdrag. Vi ska förtydliga nämndens politikerroller och föreslå övriga revideringar för att klargöra texter som har uppfattats som inaktuella eller ottydliga. Det står även att arbetsordningen togs fram i en bred samverkan och antogs i november 2022. Den är relativt ny och fungerar väl. Ett externt företag genomförde en utvärdering av Ö-dialogen. Bland annat intervjuades ö-representanter i utvärderingen. Resultaten från utvärderingen ligger till grund för vår nuvarande arbetsordning.

Ö-representant: Fast om gruppen inte är nöjd med resultatet av den liggande arbetsordningen måste den väl revideras?

Förvaltningsrepresentant: Därav lyfts denna punkt för diskussion här. Politikerrepresentanter är med och lyssnar in. Just i detta nämnduppdrag är fokus att se över nämndens politikerroller i Ö-dialogen och genomföra mindre revideringar som inte innebär ändringar i Ö-dialogens innehåll.

Politikerrepresentant Max Bonnier Eklund (MP): Kommer det ytterligare en revidering framöver?

Politikerrepresentant från nämnden: Vi behöver klargöra vilka delar som handlar om att förtydliga arbetsordningen och politikernas roller och vilka delar som handlar om att skapa och utveckla fungerande arbetssätt och rutiner för Ö-dialogen. Denna revidering påverkar inte det pågående arbetet inom Ö-dialogen med att utveckla och skapa fungerande arbetssätt.

Ö-representant: Vi blev lovade att ha med kommunalråd som tar med sig frågorna till kommunstyrelsen. Vi behöver paketera till exempel infrastrukturfrågor direkt till

kommunstyrelsen. Det är poängen med att vi sitter här. Vi får inte fastna i för många andra frågor.

Förvaltningsrepresentant: Vi har tagit fram ett nytt koncept där vi utbildar hela staden i demokratiarbetet. I det arbetet berättar vi bland annat att Ö-dialogen är en del av stadens infrastruktur för lokal demokrati som stadens nämnder och styrelser kan nyttja. Vi har också en kommunikationsplan för att sprida information om Ö-dialogen till olika aktörer.

Ö-representant: Vi ska vara självkritiska och hjälpa kommunalråden att paketera frågorna. Om vi vill se en övergripande plan för södra skärgården – då borde det väl hända något? Eller?

Ö-representant: Ett forum har ingen beslutsrätt.

Ö-representant: Vi har ju faktiskt haft en arbetsgrupp som jobbat med ett förslag kring detta. Förslaget skickas ut till alla.

Ö-representant: Finns det utrymme att genomföra en större revidering av arbetsordningen utifrån våra inspel?

Politikerrepresentant från nämnden: Idag finns inget sådant beslut så jag kan inte säga mer än att det för närvarande inte finns något datum för att uppdatera arbetsordningen i sin helhet.

8. Återkoppling från kommunstyrelsen och nämnden för demokrati och medborgarservice

Inget att återkoppla idag.

9. Övriga frågor

Fraktrafiken

Ö-representant: Frakten kommer innebära höjningar av taxorna vilket drabbar öarna på olika sätt. Det blir dyrt för öar och vi har problem med saker som försvinner och annat som kommer drabba fraktbolagen, innebär det ännu fler kostnader? Vi måste hålla frågan levande och framtidssäkra taxorna. Vi får inte tappa frågan inför upphandling och jag hoppas att vi i Ö-dialogen kan hålla frågan levande och titta på den inför upphandling.

Ö-representant: Varför ska det kosta i södra skärgården när det inte kostar i någon annan kommun?

Ö-representant: Man ser skärgården som en stor klump. Vi har olika förutsättningar på öarna. I tjänsteutlåtandet som det ska fattas beslut om står det att det är miljövänligare att köra upp med små fordon. Då skruvar man i ett tjänsteutlåtande för att verkställa det. Ingen säger att vi måste fatta beslut.

Ö-representant: Anledning till att det inte kostar är för att vi inte har allmänna vägar, vi har enskilda vägar.

Ö-representant: Kan vi skicka ett meddelande att Ö-dialogen är djupt förorättade? Kan politiker i Ö-dialogen ta med sig detta då skärgården är lite irriterad.

Ordförande: Vi tittar vidare på detta.

Information från möte med skärgårdscoordinator

Ö-representant: Jag träffade en skärgårdscoordinator som tog kontakt med mig för att få information om vad vi tycker här ute. Skärgårdscoordinatorn ser att det är annorlunda problem på öarna än inne i staden. Under vårt möte kom vi fram till två saker:

1. Hemtjänstens möjlighet att röra sig mellan öarna. Man har betydligt lägre standard att ta hand om människor på öarna än på fastlandet. Det behövs transport för att lösa det.
2. Problem med våra avlidna som måste stanna hemma över helgen om de inte bor på Styrso eller Donsö, de andra kan man inte transportera.

Koordinatorn sa att hon skulle ta upp detta snart. Vi kom överens om att hon ska besöka Ö-dialogen för att berätta mer om sitt arbete, om hon blir inbjuden.

Hur går det med Saltholmen?

Ö-representant: Vi behöver bjuda in någon som kan berätta hur det går med Saltholmen.

Flytbryggor

Ö-representant: Vi behöver installera flytbryggor på öar som inte har det. Vi behöver ha flera på en gång.

Förvaltningsrepresentant: Vi har lyft många idéer om plattform med mera. Hur tar vi ett nästa steg i samtalen?

Ö-representant: Det kommer upp samma frågor hela tiden i Ö-dialogen. Hur hanteras återkopplingen?

Ordförande: Det är inte så enkelt. Det är inte alltid att vi får återkoppling. Ibland kan vi läsa saker som rör skärgården och frågor som vi lyft i tidningen.

Förvaltningsrepresentant: Vi pratade om det på förra mötet. Vi pratade om att ha en digital teamsyta för alla och att vi kanske kan fördela administratörsroller för några. Vi behöver i så fall kika på vem som gör vad på plattformen.

Arbetsgrupp för förberedelse av strategiska frågor för Ö-dialogen

Ö-representant: Vi skickar ut vårt bildspel. Kortfattat samlar vi oss kring frågor utifrån kunskap och intresse så att vi jobbar aktivt med frågorna och kan ha koppling till våra olika bolag och förvaltningar. Vi kan använda befintligt material för att plocka in kunskap som redan finns och verka utifrån rubrikerna.

Ö-representant: Jättebra. Ett medskick – det finns hur mycket som helst information om skärgården, men hur når vi ut med det här budskapet?

Ö-representant: Det är viktigt att vi har med rätt personer. Henrik Hellström ska vi ha med. Man kan göra medskick till Henrik Hellström om material och underlag som försvinner som öarna har tagit fram.

Ö-representant: Vi ska ta fram alla aspekter från öarna. Vi ska inte göra stadens arbete men vi ska ha ett samarbete.

10. Avslutning

Ordföranden avslutar och tackar för mötet